

Geachte heer Broekema,

Naar aanleiding van het woordelijk verslag van de informatieavond op 7 april 2015 en opmerkingen die ik na die avond van raadsleden kreeg, heb ik de behoefte om nog het volgende toe te voegen. Ik verzoek u deze bijdrage ter kennis van de raadsleden te brengen.

Juridisch

1. In mijn vooral juridisch ingestoken bijdrage op 7 april jl. heb ik duidelijk willen maken dat:
 - de wetgeving rond windenergie uitgaat van het opleggen van windenergielocaties "van bovenaf" en de lokale democratische legitimatie dus slecht – of nagenoeg niet – is verzekerd;
 - procedures over windenergiebesluiten (door burgers, belangengroepen of overheden) over het algemeen niet leiden tot vernietiging van windenergiebesluiten door de rechter. De rechter toetst (te) terughoudend.

Ik vind het van belang er aanvullend op te wijzen dat, alvorens de gemeente mogelijk belandt in een juridisch traject (bestemmingsplan door gemeente of inpassingsplan door provincie), daaraan voorafgaand eerst een grondige bestuurlijke afweging moet plaatsvinden.

Bestuurlijk

2. De hiervoor genoemde juridisch juiste, maar bestuurlijk-democratische teleurstellende conclusies betekenen dat vertegenwoordigende lichamen als Parlement, Provinciale Staten en Gemeenteraad een extra verantwoordelijkheid voor de besluitvorming zouden moeten dragen. Toegespitst op de gemeenteraad: nu juridische routes de burgers weinig soelaas bieden, moeten gemeenteraden mede ter behartiging van de belangen van hun burgers hun beslissingen in het windenergies dossier extra zorgvuldig afwegen. Het accent ligt immers niet bij de rechter, maar bij politiek en bestuur. De gemeenteraad zal daarom in de eerste plaats de belangen van de inwoners moeten behartigen en beschermen. De raadsleden zijn immers gekozen als hun volksvertegenwoordigers. De gemeenteraad dient zich af te vragen hoe zij de belangen van de inwoners van de gemeente het best behartigt. De gemeente(raad) is niet de uitvoerder van provinciale belangen en rijksbeleid.
3. In het bijzonder betekent dit dat de gemeente(raad) kritisch en uiteraard goed gemotiveerd op het politiek bestuurlijke vlak de discussie kan aangaan over door de Provincie aangewezen windturbinelocaties. Tijdens de bijeenkomst op 7 april 2015 werd mij bijvoorbeeld duidelijk dat aan de A20-locatie nogal wat haken en ogen kleven, ook volgens de Provincie zelf. Voorafgaand aan de beslissing of de gemeenteraad zelf een bestemmingsplan maakt óf het laat aankomen op het inpassingsplan van de Provincie, kan de gemeenteraad, mits goed gemotiveerd en goed onderzocht, zo'n locatie in bestuurlijk overleg ter discussie stellen. Daarbij zal het de positie van de gemeente(raad) versterken, indien de gemeente(raad) alternatieve locaties kan aanbieden en/of alternatieven voor windenergie. De gemeenteraad kan zo'n energiedebat lokaal organiseren, bijvoorbeeld met behulp van de energiescan die de heer De Bruijn op 7 april 2015 voorstelde. Op deze wijze kan de raad bijdragen aan een politiek bestuurlijk tegenwicht tegen het landelijk opgelegde windturbinescenario en mogelijk de provincie op andere gedachten brengen. Dat geldt niet alleen voor de keuze voor windenergie in het algemeen, maar meer in het bijzonder ook voor de door de provincie aangewezen locatie. Tijdens de informatieavond op 7 april 2015 bleek dat die locatie ook in de ogen van de provincie bepaald niet optimaal is. Mogelijk is de provincie bereid om de grondpositie van de potentiële initiatiefnemers op deze locatie niet als leidend te beschouwen. Reden daarvoor zou kunnen zijn dat de kern Maasdijk ook al wordt beïnvloed door turbines die op grondgebied van de gemeente Rotterdam staan.

4. Als jurist kan ik moeilijk inschatten of en zo ja in hoeverre de provincie Zuid-Holland voor wat betreft concrete locaties nog bereid is deze te heroverwegen. Dat zal mede afhankelijk zijn van de door de gemeenteraad aan te dragen argumenten en de bereidheid van de Provincie om het windenergie dossier in een bredere context te plaatsen, namelijk die van de duurzame energievoorziening en de transitie naar een minder op fossiele energiebronnen gebaseerde economie. Hierbij spelen de politieke verhoudingen binnen de Staten en maatschappelijke bewegingen rondom windturbines uiteraard ook een rol. Of de discussie met de provincie leidt tot een inhoudelijk resultaat, anders dan het door mij geschetste juridische traject (inpassingsplan), zal mede afhankelijk zijn van door de gemeenteraad in te nemen krachtige bestuurlijke positie en de daarvoor gebruikte argumenten.

Hoogachtend en met vriendelijke groet,

Robert van der Velde